

5. Voorstel Giftenreglement

Op 1 mei 2013 is de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP) in werking getreden. De wet verving de Wet Subsidiering Politieke Partijen. Doel van de wet is een vergroting van de financiële transparantie van politieke partijen. Op hoofdlijnen zijn dit de belangrijkste speerpunten in de wet:

1. Een voor politieke partijen verder gaande transparantie en rapportageverplichting ten aanzien van ontvangen giften.
2. Uitbreiding van deze transparantie en rapportageverplichting naar 'neveninstellingen' van politieke partijen.
3. De verplichting van een giftenreglement.

Veel bepalingen in de WFPP gelden niet voor afdelingen en/ of kiesverenigingen van de partij. In dit reglement worden echter een aantal basale regels ook van toepassing op de kiesverenigingen en de Provinciale Unies. Concreet gaat het om:

- de verplichting om een eigen giftenadministratie bij te houden
- de verplichting om anonieme giften boven € 1.000 te weigeren of af te staan
- de verplichting om gegevens van gevers die in totaal € 4.500 of meer gegeven hebben, openbaar te maken.

Het Landelijk Bestuur heeft er voor gekozen om in dit reglement verder zo veel als mogelijk aan te sluiten bij de voorschriften in de WFPP. Daarom wordt daar ook af en toe naar verwezen. Voor verdere toelichting, wordt u verwezen naar de toelichting bij de tekst van het Giftenreglement.

Ten aanzien van de publicatieverplichting is het goed om te melden dat vanuit het partijbureau gewerkt wordt aan een template die aan de lokale websites worden toegevoegd waarop de gevraagde informatie op eenvoudige wijze kan worden geplaatst. Deze sites kunnen dan ook gebruikt worden om informatie te publiceren die in het kader van de nieuwe regelgeving omtrent algemeen nut beogende instellingen (ANBI's) per 1 januari 2014 van kracht wordt. Hierover zijn en worden de kiesverenigingen nader geïnformeerd via de digitale nieuwsbrieven voor KV- en PU-bestuurders.

Voorstel:

Het Landelijk Bestuur stelt voor om een Giftenreglement vast te stellen dat als volgt luidt:

Giftenreglement

Artikel 1

Toepassing

1. Dit reglement is van toepassing op giften aan de landelijke ChristenUnie, aan haar afdelingen de Provinciale Unies, aan haar kiesverenigingen en aan haar neveninstellingen.
2. Als neveninstellingen van de ChristenUnie gelden: rechtspersonen die het Landelijk Bestuur in het kader van de Wet Financiering Politieke Partijen als zodanig heeft aangewezen en die met deze aanwijzing hebben ingestemd.
3. De geledingen die omschreven zijn in de vorige twee leden, worden in dit reglement aangehaald als "de partijgeledingen".

Artikel 2

Giftdefinitie

1. Onder een gift wordt verstaan: iedere door een partijgeleding ontvangen geldelijke bijdrage van een natuurlijke persoon of rechtspersoon zonder dat daar een tegenprestatie tegenover staat.
2. Onder een gift wordt eveneens verstaan: een bijdrage in natura die in geldwaarde is uit te drukken.

Artikel 3

Registratieplicht

1. De partijgeledingen registreren van de giften:
 - a. de naam en het adres van de gever;
 - b. het bedrag of de waarde van de bijdrage;
 - c. de datum van de bijdrage.
2. Bijdragen tussen de partijgeledingen onderling worden niet als gift geregistreerd.

Artikel 4

Anonieme giften

De partijgeledingen nemen geen anonieme giften aan met een waarde die hoger is dan € 1.000. Zij retourneren dergelijke giften of zij maken, indien retourneren niet mogelijk is, het gedeelte dat de waarde van € 1.000 te boven gaat, over op de daartoe aangewezen rekening van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 5

Openbaarmaking

1. De landelijke ChristenUnie en haar neveninstellingen hebben een openbaarmakingsverplichting ten aanzien van onder meer ontvangen giften op basis van de

artikelen 25 en 30 van de Wet Financiering Politieke Partijen. Zij publiceren de in die artikelen genoemde bescheiden uiterlijk op 1 juli op hun onderscheidenlijke internetsites.

2. De Provinciale Unies en de kiesverenigingen hebben een openbaarmakingsverplichting ten aanzien van ontvangen giften op basis van dit reglement. Zij publiceren uiterlijk op 1 juli van het kalenderjaar de volgende zaken betreffende het afgelopen kalenderjaar:
 - a. de aantallen en de waarde aan ontvangen giften,
 - b. of er zo ja van wie er giften zijn ontvangen ter waarde van in totaal € 4.500 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van art. 3, eerste lid zijn geregistreerd.Publicatie vindt plaats via de internetsite van de betreffende Provinciale Unie of kiesvereniging, onder verzending van een afschrift naar het partijbureau.

Artikel 6

Bijzondere bepaling voor kandidaat Tweede Kamerleden

ChristenUnie-leden die op de kandidatenlijst voor de Tweede Kamerverkiezingen staan vermeld, geven in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen aan het partijbureau aan of zijn van een geveer in totaal meer dan € 4.500 aan giften hebben ontvangen een en ander overeenkomstig het bepaalde in de Wet Financiering Politieke Partijen.

Artikel 7

Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het Landelijk Bestuur.

Toelichting

Algemeen

Op 1 mei 2013 is de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP) in werking getreden. De wet verving de Wet Subsidiering Politieke Partijen. Doel van de wet is een vergroting van de financiële transparantie van politieke partijen. Op hoofdlijnen zijn dit de belangrijkste speerpunten in de wet:

1. Een voor politieke partijen verder gaande transparantie en rapportageverplichting ten aanzien van ontvangen giften.
2. Uitbreiding van deze transparantie en rapportageverplichting naar 'neveninstellingen' van politieke partijen.
3. De verplichting van een giftenreglement.

Veel bepalingen in de WFPP gelden niet voor afdelingen en/ of kiesverenigingen van de partij. In dit reglement worden echter een aantal basale regels ook van toepassing op de kiesverenigingen en de Provinciale Unies. Concreet gaat het om:

- de verplichting om een eigen giftenadministratie bij te houden (art. 3)
- de verplichting om anonieme giften boven € 1.000 te weigeren of af te staan (art. 4)
- de verplichting om gegevens van gevers die in totaal € 4.500 of meer gegeven hebben, openbaar te maken (art. 5)

Het Landelijk Bestuur heeft er voor gekozen om in dit reglement verder zo veel als mogelijk aan te sluiten bij de voorschriften in de WFPP. Daarom wordt daar ook af en toe naar verwezen.

Artikelgewijze toelichting

Artikel 1

In artikel 1 wordt het toepassingsbereik van het reglement beschreven. Door expliciet te benoemen dat deze landelijke regeling ook op de kiesverenigingen en de Provinciale Unies van toepassing is, wordt in een keer tegemoet gekomen aan de op zich op zichzelf staande verplichting voor kiesverenigingen om een (eigen) giftenreglement te hebben. Het reglement krijgt daarmee een vergelijkbaar (dwingend) karakter als andere regelingen, zoals het contributiereglement en het reglement Kandidaatstelling.

De partijgeledingen in het tweede lid zijn de organisaties die in het kader van de WFPP bij de minister zijn aangewezen als officiële "neveninstellingen". Het betreft onder meer het Wetenschappelijk Instituut en jongerenorganisatie Perspectief. Door deze aanwijzing vallen deze partijgeledingen ook onder het regime van de WFPP (via art. 30). Aangezien het partijbureau niet alleen de administratie van de ChristenUnie, maar ook die van het WI en van Perspectief voert, is eenduidige uitvoering van de bepalingen van de WFPP en dit reglement gewaarborgd.

Artikel 2

Het giftenbegrip is breder dan alleen een geldelijke bijdrage. Het betreft ook de giften in natura. Dit kunnen zowel producten en diensten zijn. De ontvangen gift in natura moet in geld waardeerbaar zijn.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt de registratieverplichting. Geldbedragen die partijgeledingen over en en waar elkaar toedelen, hoeven niet als gift te worden geregistreerd. Overbetalingen op de contributies (die door het partijbureau worden geïnd) krijgen kiesverenigingen gespecificeerd uitgekeerd. Penningmeesters zullen op die manier per lid moeten registreren of en zo ja zij 'overbetaald' en daarmee een gift hebben gegeven.

Artikel 4

Giften die niet naar een persoon of rechtspersoon zijn te herleiden zijn 'anoniem'. Niet verboden is dat een partijgeleding probeert de herkomst van een anonieme gift te achterhalen. Lukt dit, dan is de gift niet langer anoniem. Lukt dit niet, dan zal de gift geretourneerd worden of, als dat ook niet lukt, moeten worden overgemaakt op speciaal rekeningnummer.

De verwachting is dat dit in de praktijk allemaal niet zo'n vaart zal lopen het betreft immers giften die én anoniem én hoger dan € 1.000 zijn. Dit zal, als dit al voorkomt, zeer sporadisch zijn.

Artikel 5

Van belang is dat het niet gaat om individuele giften van € 4.500 of meer, maar om gevers die gedurende een kalenderjaar giften hebben gegeven van in totaal € 4.500 of meer. Hier is dus sprake van wanneer vijf maal € 1.000 is gedoneerd.

De openbaarmakingsverplichting voor de landelijke ChristenUnie en de in art. 1 genoemde partijgeledingen is geregeld in de WFPP. Daarboven regelt dit reglement dat de stukken die naar de minister worden verstuurd, ook op de website worden gepubliceerd. De rapportage aan de minister wordt overigens ook door hemzelf openbaar gemaakt.

De kiesverenigingen en Provinciale Unies hebben een beperktere publicatieverplichting, puur op basis van dit reglement. Vanuit het partijbureau zullen kiesverenigingen en Provinciale Unies ondersteund worden in de technische realisatie van de publicatie op hun onderscheidenlijke websites.

Artikel 6

Deze bijzondere bepaling vloeit rechtstreeks voort uit de WFPP (art. 28).

Artikel 7

Bij onduidelijkheden over de toepassing van dit reglement, beslist het Landelijk Bestuur. Het zal dit zo veel mogelijk doen naar letter en geest van de WFPP en de brochure die de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties daarover heeft uitgegeven.